

سُرَاطُ اسْتِزْا

در سعادتده اداره خانه دن
التق شرطیه سنه لکی ۶۰
التی ایلی ۳۵ غروش اولوب
خلقه کوتدریلور ایسه ۱۰
غروش ضم اولنور .
ولایات ایچون سنه لکی ۸۰
التی ایلی ۴۵ غروشدر .

رَسِّمْلِیْ گَزَتَہ

یَنْبَغِیْ نَبْرَہْ کَوْنِہْ نَبْرَہْ نَشْرُہْ لَوْنُہْ فِیْ وَابِہِیْ هَبْتُمْ لَکَ عَزَّہْ

محل اداره سی

باب عالی جاده سنده دائرۃ
مخصوصدر .

مسلمکمزہ موائق اولان اثار
ادبیہ وعلیہ ایچون صفیہ لرمز
داغاً کشاده در .

درج اولتیبان اوراق اعاده
اولتاز .

Rédacteur en chef :
HAIDAR RIFAT

RESSIMLI GAZETA

Revue hebdomadaire illustrée scientifique et littéraire
CONSTANTINOPLE

سر محرری : حیدر رفعت

Le numéro
25 centimes

نسخه سی ۵۰ پاره یه در

آقروبول مناظر عمومیه سندن
« قارتاؤه خرابه لرندہ مار بوسدن نشانه ویرر »

غیرتلی بر کیسه چالیشه بر درلو ثروت حاصل ایدر و بونی بیجک و لوازم سار-سیله مبادلله ایدم-بیلورسه بوایش اولور و کیچنور فقط یاه منزه حتی یایسده یعنی اککیکی قازانسده چالیشه قازانیور. حالبوکه هنوز چالیشه قدر بولندی زان ایچون ده برشی غیرتدن بشقه غذا کی آلات کی برشی لازمدر. زیرا سرمایه مطلوبی بونلر قازانور. بوسیده غیرتی سرمایه دن ایرماق اولماز.

حیدر رفعت

برنهرک کنیشلکیتی بالعمل تعیین ایتمک نونک ایچون الک برمقری بیتشدریلله رک آله قونیلور و باقلدینی وقت تماماً درنک اوته کناری کوریتجه قدر ال اکیلور. بوضعیت محافظه ایدیلرک اوبر طرفه دونیلوب باقلدینی وقت تصادف ایدن محلی اشارت ایدیلوب اورایه قدر کیدیلرک آدیملر صاییلور. ادمک عدد ۷,۰ ایلله ضرب اولورسه متره جفسندن تقریری مسافه بولنش اولور.

استنباطات

انکترده معیشت

کندی محصولات محافظه ایتک طرفنی التزام ایدن فرانسه و المانیاء و کرک سربستی مبادلله طرفنداری اولان انکترده، آمریکا و هندک فلاکتزده رقابتی اولان اوروپا و حتی اوروپائی سارسان جاهیر متفقہ آمریکانک کندیسی بیله و الحاصل بتون عالم زراعتک خالندن شکایت ایتکده در. انکترده دره اراضینک بشده دردی، زادکان یذند بولوب بونلر عادت قدیمیه تبعاً اراضیلرنی زرع ایتکده اصرار کوسر بورلرسه بوایشده پک زیاده زیان ایتکده درلر. آمریکا و هندک بغدادی [*]، آمریکانک قوطیلرده محافظه اولنش اتلری، اوسترالیه

صرف بومییه راجعسدر دینلور. بوطرز محاکمینی تعقیباً بر قدمه دها یوقارو چقلسه سرمایہ نک محافظه عملیه خادم اولدینی کورولور.

سرمایہ نی یاترمقدهده نظر مطالعیه آله جق جهت ایکیدر: سرمایہ نک مقداری، سرمایہ نک یاتیرلدینی مدت.

عین مقدار سرمایہ یاتیرلدینی مدتک آز ویا جوق اولمسنه کوره آز ویا جوق کیسه لره کفایت ایدر. پائاس زرع ایدن کیسه سینک غمره سنی وسطی اوله رق بریل بکلر. برسنه ظرفنده بیجکی کیجکی ۳۰۰۰ غروش طونیلورسه ۳۰۰۰ غروشیدن عبارت بر سرمایہ اوادی بو صورته چالیشدر بیلور.

عین شرائطه و فقط وچ کیشی اورناقسه طبیعیه (۳×۳۰۰۰). قریب بر مبلغ لازمدر؛ بو آدملر باغ وجوده کتوره جکلرسه کوتوکلر وسطی اوله رق بش سنهده و برمهک باشلامقده اولدقلرندن بر باغی ایلک بوزومه قدر ۵×۳۰۰۰ مقداردند بر سرمایہ محاجدرکه بو حساب کوره اوج باغی ایچونده (۴۵۰۰۰) غروش لازمدر.

شوکیقتندن مستبان اولدینی وجهله بر صنعت و تیشته کفایت ایدم چک اولان سرمایہ بو اوغورده چالیشه جق اولان انسگنلرک عددی ورده یاغش اولدینی مدله متناسبدر. بدوی بر قاچ کونلک بیسه چکنی اله کچرمک باقار، پائاس زرع ایدن بر کیسه برسنه نک سرمایہ سنی دوشنور.

سی سرمایہ میدر؟ فقرانک سرمایہ سی سعیدر سوزنی اوتندن بر وایشیدر. زنیکن سرمایہ سندن منتفع اولدینی قدر فقیرکده بو وجهله منتفع اوله جق بر سرمایہ سی واردر، اوده غیرتیدر. دیمک اولور، فقط بر کره حسب الانصاف دوشونیلورسه بوطرز حکم ایله بیوک بر حقسنلرده بولندی تظاهر ایدر.

وخاصه بدویلر، وحشیلر سرمایہ صاحبی دکلردر. وحشینک سرمایہ سی اولسه اولسه اوقی ایله یانی در. چونکه بونلر ایلرونی دوشونمک محصول عرفاندرلر. یارین بونلر بر قازه جه، بر جیلان، بر اوکوز طوتارلر. دیمک وحشینک اوقی یانی یاتیرلش سرمایہ حکمنددر. اقتصاد، ایلروده استفاده ایتک نیتله بریشی محافظه ایتکدر. نیم بغدادیم اولسه ویاواش یاواش قولانسم اقتصاد ایدورم دیمک اولماز؛ بر طرفدن یمکله، قولانمقله برابر بر طرفندن مدت مدیده دایماق قابلیت حاض برشی و مثلاً صاندانیه یاغقله مشغول اولورسم سرمایہ نک شکلی همده کارلجه بر صورتده دیکشدرمش اولورم. بغدادیمی بوش وقت کچیردردهده بیه بیلوردم، اوزمان سرمایہ عد اولمه مازدی. حالبوکه صرف ایدرکن ایلرونی دوشوندم، سرمایہ سی یازدم، متحول ایکن ثابت بر حاله افراغ ایتدم.

سرمایہ افراغ اولدینی شکله کوره آز ویا جوق بر مدت ایچون یاتیرلش دیمکدر. ائی بر صیسان بلنک بکرمی پیل دایانر، صاحبی بو بکرمی پیل ایچنده برصیان آله جق یاره بریکدیرمسنسه ایش بر باد اولور.

دمیر بولی واغونلرینه یاتیریلان سرمایہ بو واغونلرک وسطی مدت حیاتلری اولان اون سنه ظرفنده بکرار بریکدیرلیدر. هر هانکی برایشده ایضاً تعهد اولنان سرمایہ بومیه نک بیوکی کی نظر مطالعیه آله بیلور.

دمیر بوللرند سرمایہ خاصه عمله نک بیجکی کیجکی وایجه چکندن عبارتدر. واقعا ریلر، کریمچلر ودمیر چوبوقلر الخنده لازمسهده ذاتاً بونلرده اول امرده بر غیرت سابه سنده قازانلش شیلر اولدقلرندن بردمیر بولی انشایچون تراکم ایدن سرمایہ

نک طوندرلش قوبونلری و طاوشان باتلری، بغدادی زراعتدن حیوان بسلمکن حصوله کله جگ انتفاعی یوق مثابه سنده برافدی. اراضی صاحباری بوسوک سته لره قدر عمومیتله اراضیلرینی کندیلری اکوب ییغیزلر، باشقعلریسه کرایه و پروردی. فصل برصنکار سرمایه سی پاموق منسوجاتی و دمبر معمولا قی استحصاله صرف ایدرسه بر جیفنک مستاجری دخی بغدادی وات استحصالی بولنده قوللار برصنکار دیمک ایدی.

اوللری اراضی کراسی پک بوسوک ایدی. بوعصرک بدایتده، ناپولیونک تشویقه انکتره نیک بون اوروپا ایله تجارتی کسیدیلکی وقت انکتره یالکز کندی اراضینک محصولیه کیمکه محبوره قالدیغندن محصولانک فیثاتی فوق العاده آردی. بغدادیک هکتولتره سی ۶۰ فرانقه قدر چیقدی. [۱۰] ناپولیوندن صکره بواللار کیکرک اراضی کراسی پک چوق اشاغلادی. بوسوک زماندره ایسه جان هیچ مثابه سنده قالدی.

اراضی صاحباری اول امرده کراسی یوزده ۱۵، ۳۰ دها صکره یوزده ۵۰۰ قدر ازالدیله بوسوک زماندره بعض محللرده یوزده ۷۵۰ قدر ایئدی. مثلا یکریمی سته اول (۸۷۵) بیک فرائق کراسی کتیرن اراضیدن کچن سته صاحبانک الیه انجق (۱۳) بیک فرائق کچیبیلدی.

پک بیوک اراضیه متصرف اولان لورد لایچسک بایاسی و بیوک بایاسی و کندیسلی بواراضینک اعماری ایچون تمام ۲۵ میلیون فرائق صرف ایشدکری خالده بواراضی الک اوسنلرده بیله بریچق میلیون فرائقندن یعنی سرمایه نیک یوزده بشتدن زیاده ایراد کتیرمه مشدر. یکریمی سته دن بری انجق بش، آلی یوز بیک فرائق یعنی سرمایه نیک یوزده ابکی ییچی قدر بیله کتیرمه یور، حالبوکه اراضی سرمایه اوله رق هیچ حسابیه قالمیور.

خلاصه اراضی سی کرایه و بره رک بالکر آنک کتیرمه جکی ایراد ایله کچنور کیمسه

[۱۰] امریقا ده بغدادی محصولاتی سوی ۱۶۰ و هندستانده ۱۰۰ میلیون هکتولتره یه بالغ اولمقدور. ۳۵ میلیون ۳۵۰ میلیون ۸۵ فرائق راده سنده در.

قالمشدر. کراسی بوله منیجه اراضی صاحباری کندیلری چالشمغه باشلادیله و اراضی صاحبازی اولدقاریچون دکل، اشق اکوب ییچدکری ایچون جزئی بر کلرلری اولیور. علم ثروت متخصصلرندن هانری ژورنک، هراصول اقتصاد، طبراعک ایرادی اوزرینه مؤسدر. صورتنده کی افاده سنک سختدن پک اوزاق بولنیوز. فی الواقع بوخصوص شهرنده اوزرلریسه انیه انشا اولمحق اراضی حقنده بردرجه قابل تطبیق، فقط بوکیدیشه صره آنزده کله جکدر.

اک زیاده سربسق مبادله دن نشئت ایدن زراعتک بوحال و خیمی بزم ایچون شمدیه قدر احوال معیشتده غبرقابل ایضاح کورلش اولان بعض تبدلاتی پک کوزل افهام ایدر. زراعتدن آرتق برافنده قالمیجه قرق سته دن بری حیوان بسلمکه باشلادیله. فقط بوایشک زراعت کچی چوق آدمه لزومی اولمدیغندن بر چوق رنجیر ایشسر قالدق شهرلره ویا مستعمراته هجرت ایتدیلر: شهرلر اهالیسی چوغالدی، قرا اهالیسی آزادی.

بواتقلاب زراعی اون التیجی عصرده ظهور ایدرک انکتره اهالیسی پک زیاده مهاجرت و مستملکات ایدمکه سوق ایتمش اولان تحووک عیندر. ایشته شمدیه حیوان بسلمک برکار کتورمز اولدی، بشقه برایش آرامقه قالشدیله. کچن سته ظرفنده زراعتیه تخصیص اولسان اراضی اولکی سته یه نسبتاً (۱۷۶) بیک آقر قدر — دوت دوئم قدردر — آزادی. اوتلاخه مخصوص برلر ایسه ۱۳۴ بیک آقر قدر آردی. کیرویه قالدان ۴۲ بیک آقر اراضینک نه اولدینی بیلدیرلیور. غالباً بواراضی اوبسلمکه تخصیص اولنمشدر. چونکه بویله اراضی هیچ اولمازسه هکتار اون، یکریمی فرانقه کرایه و برلره یلور.

بووجهله انسانیت عادتا یکیدن ادوار سابقه دن کچور جیفنک یکدن جوبانلغه، آویجلفه کچور. احباب املاک ذکر ایتدیکمز احواله فصل طیانمش اولدقاری و اراضی کراسی اودرجه تزل ایدرک صکره بشتون املاکی ایجار اصولی قالقوب احباب

املاک کندیلری اکوب ییچمکه نه صورتله مجبور اولدقاری شووجهله ایضاح اولنه. بیلورکه: اوللری بولاق زماننده احباب املاک پک چوق مال صاحبی اولدیله. صنایع شرکتلری بتون انکترده توسع ایدرک املاک صاحبانندن بهالی اوله رق برچوق برلر صانون آلدیلر. بونلر بووجهله اسکی حاللرنده قالب اراضینک اعتبار سزلق و قتلرنده طیانیلر.

بوندن بشقه اوزرلریسه شهرلر، قصبه لر یایلمش اراضیدن الدقاری کراسی و کرک قیرلرده کی اراضیلرینک آلتی آجق ایچون روابالتی نامیه الدقاری پاره دن سوی عظیم کارلری وارد.

روایاتی برآئندن جیقاریلان کورک بهر طونه سی ایچون صاحب اراضیه و برلن برسمدر. فرانسه ده بواراضینک صاحبی حکومتدر. انکتره ده ایسه زاده کاند.

بوندن بشقه انکلیز زادکانک اراضی کراسنده دوشکونلکنه طیانیه بیلسمی اسبا. بندن بریده سرمایه لرینی یالکر زراعت بولنده قولانمبوب تشبثات تجاریه ده دخی استعمال ایتلیدر. بونلر انکلیز زادکانسه ات واکھی غایت اوجوز فیثاله تدارک ایدرک بلقالبه صنعتکارانک کال راحت و موفقتله اعمال ایشدکری ایشایی اوزاقاره کوتوروب صاته رق عظیم کار ایدرلر. انکلیز صنایع و تجارت استعمار شرکتلری حصه دارانک قسم اعظمی انکتره نیک الک بیوک زادکانه منسوبدر. ایشته منافعه بوسورته برلشمش اولسی انکتره نیک اسکی خائنده قالمش باشلوجه برسیدر.

انکتره اراضینک آئنده کورک کشفی هندستانک قتی قدر دگری اولدی. حتی معدن کورلریسه سیاه هندستان دیدکری بوندندر. برالته متصرف اون ذاتلر چیقلا ریلان کورک بهر طونه سندن علی العاده بش پنس بعض محللرده ۱۰ پنس و بعض برلرده اون ابکی پنس یعنی برشیلینه قدر رسم اولدر. بویله جه سوی (۱۲۰) میلیون فرائق آلورلر: بویله برقاق بیک کیشینک الکر یور. فی الواقع انکتره اراضینک بشده دردی «۳۸» بیک کیشینکر، کیرو قالدان بشده بریده بریلیون قدر

کوچوک املاک صاحبزینک التدهدر . انکتره نك نفوسى (۴۰) مليون اولديغنه نظرأ هر كسك كندينه كوره اكوب يجه . جكي قدر كوچوك اراضى يوقدر . چونكه بوبرمليون كوچوك املاك ارمستدن برقم مهمى اولره ييتيشك باغچه وبوستان وسايره اوله رق حسابيه قائلمايدير . مع هذا كوچوك املاك انكليز لجه مجهول ديك دكلدر .

مابعدى وار فريد

لاپورده يارتمان لوندرده چوچقرك مکتبيلردن شهادتنامه الدقلى زمان نه اولدقلىنه دار غایت جدی برتحقیقانه تشبث ایدوب تشديدك دسترس اوله بیلدیكى نتایج دوبايله نشر ابدلكه مسئله نك اهميته مبنی بزده بوبابده اعطای معلومات املك ایستدك .
«لوندون سقول بورد» تابع بولان مکتبيلرده ۱۸۹۳ — ۹۴ سنه لرنده جمعا (۳۱۰,۵۵۷) طلبه بولقدده ایدی که بونلردن ۱۴۷۹۸۷ سی ارکک و ۱۶۲۵۷۰ ی قیز ایدی . سنه نهائنده ۱۰۱۵۹۱ ی چقدی بونلردن ۵۱۴۰۴ ی ارکک و ۵۰۱۸۷ ی قیز ایدی . بونلر نه اولدی ؟

لاپورده يارتمان بونلری تعقیب ایستی . نریه کیتدکلری . نریه کیردکلری . نه یابوب نه ايله اوغراشدقلىرى آری آری کورمک ایستدی . تشدییه قدر صرف ایستدیكى غیرتلىر (۳۵۵۵۳) نه تعلق ایدورکه بونلردن (۱۸۲۵۲) عددی ارکک و (۱۷۳۰۱) ی قیزدر .

قیزلردن ۷,۴۳۷ سی الیوم عالهلری نژنده ایش . (۴۳۲۰) سی بشقعلری نك یانه خدمتچیلک کیرمشلر . ۲۰,۸۴۵ ی دیکیش دیکور و تریزی چیراقلى ایدبورلر . ۶۴۲ سی کاتبه و سریه . ۳۶۹ سی متفرعات تجارتده و ۱۵۰۰ قدرده صنایع مختلفیه (جلدچیلک . جیغاره جیلک . جاشیر ییقا . ییچلیق کبی) سلوک ایشلر . ارکک چوچقردن ۱۱۰۰۰ ی خدمتچیلک کیرمشلر

وغزنه صائقده وساعلیک ایتکده بولغشلردر . ۷۶۵ ی معبدلک و مبیضلک ایدیوزمش . (۵۰۰۰) ی صنایع مختلفهده ایش : ۵۳۸ دولکرلکده (۶۵۱) اثاث بیتیه اعلاند . ۵۰۱ معبدچیلکده ۷۴۶ سی مطبعه لرد و جلدچیلکده .

اشبو استاتستیکلردن اول امرده برشی چقبورکه اوده چوچقرك اوله چیراقلى ایستین صنعتلره پك زور و پك نادر اوله رق یاقلاشمالیدير . لاپورده يارتمانك فطین آدملى بونسبق الله ایتمشلر سده ایضاح ايله مشلردر . دنیله بیلورکه چوچقرك الی سنه . یدی سنه مکتبيلرده وقت کچر دکن صکره بر اوستنك زبر ادار سنه کیرمک ایستمه بورلر . بونقسطه نظر دوزرو اولقاله برابر تمامیه تفسیر حقیقت ایدیلیمسچون والدینك چوچقردن کال نهالکله اکلک بکلمکده اولدقلىرى سولک لازم کلور .

لاپورده يارتمانك استاتستیکى ۳۵۰۰۰ چوچقه منعطفدر . هایدی ۴۰۰۰۰ چوچقه دیلم . متبایق (۶۵۰۰۰ — ۶۰) چوچق نه اولدی ؟

بونلرده اور ارقداشلر لیه برابر چیتمشلردی . برکه (۴۴۰۰۰) ی محله . لوندن چیتمشملر . بلکده بشقه برملکته کیتشلردر . (۲۰۰۰) ی وفات ایش .

۲۰۰۰۰ ی بشقه مکتبيلره کیرمشلر . ترک محله و یادیار ایدن ۴۴۰۰۰ کیشى

ایچندن احوال بر چوچی بونلدقلى برلرک مکتبيلره کیرمشلردر .

اوت کیرویه قالش اولان صنایعده . تجارتده تصادف اولنه میان (۶۵۰۰۰ — ۶۰) چوچفکده قسم اعظمی فرض ایدلم که تبدیل مکتب ایشلردر .

انچق چوچوقلرک یکیدن یکیه کیردکلری مکتبيلرک نه مکتبيلری اولدینی و سن و سطرینرک قاچه بالغ اولدینی بیلدیر بیلدی

شایان دقت برجهت حل اولغش اولوردی . محله و یا مملکتلری تبدیل ایدنلری برطرف ایدلم . انچق سائر (۲۰۰۰۰) چوچق ایچون مسئله پك اهمیتلیر .

طقوز . اون یاشلارنده کی چوچقرك مکتبيلره دها لاقلا اوج درت ییل قاله . چقردی . اون اوج اون درت یاشلارنده کی چوچقرك ایچون ارقق حیات حقیقییه کیرمک زمانى کش کی ایدی نه اولدیلر ؟ کیردکلری مکتبيلره . مقدمان مکتبيلری بیدر یاخود مکتب عالیه مدیندر ؟ شو سؤلرله جواب ویرمک لازمدی . اوتوز قرق سنه دن بری اورویانك هر طرف سده هله فرانسهده . انکتره تجارت و صنایعك تربیات فوق العاده . سنك اصل و اساسی ایکی خصوصه عطف اوله کلسلدر : انکلیزك مدت تحصیل و تربیله غایتله تجربی و عملیدير . بوقضیه بوکون برعکسیدر ؟ اگر بو ۲۰۰۰۰ چوچق مکتب عالیه سده دوامه یاشلادیلر سده بو . ارقق انکلیزك صنایع و تجارتك شخصی اولدینی صنوف ایچون مسلا . اکل فقط هر حالده آز عملی و بناء علیه آز حیاتی اولان تربیدن احترازه حاجت کورمبورلری دیمک اوله جق ؟

حیدر رفعت

انکلیز

بو هفته نشر ایدیلان بر «دمت چچک» عنوانی مجموعه اشعارك بر نسخه سفی کتابخیز کوندرمش . او قودم .

سوک بهارده انکشاف ایدم بیله جک چچکاردن متشکل اولان بو «دمت چچک» .

بوی ملال رنگ غروب نثار ایدبور . هانی هر دایم سوه سوه او قودنیفز . اوقویه اوقویه متأثر قالدنیفز . بوغشمری